

“La verdadera riqueza se encuentra en la relación con Dios y con los demás, especialmente con los más frágiles, a quienes una falsa cultura del bienestar tiende a descartar. Juntos, podemos construir un mundo donde la dignidad de cada persona sea reconocida y respetada plenamente”.

(Papa Francisco)

27 d'octubre, Dia de les persones sense llar

EL CAMÍ D'EN SANTIAGO: UNA RUTA DE TROBADA I SOLIDARITAT

enguany, volem centrar la nostra atenció en el simbolisme del camí, aquest espai comú que recorrem en la vida i que ofereix oportunitats per a la trobada. En aquest trajecte, el nostre objectiu és obrir un espai d'escolta i visibilitat per a les persones en situació de sense llar, permetent que siguin elles les qui expressin en primera persona qui són, què han viscut i què esperen del futur.

Santiago, com Maria, Julio, Abdul i altres persones en situació de sense llar, s'enfronta diàriament a obstacles i desafiaments. Tot i que a vegades superen les barreres, sovint se senten perduts i sense forces. La vida al carrer és dura, però quan algú els mira i escolta, reconeixent la seva humanitat, tot pot canviar.

Vivim en una societat que tendeix a categoritzar i marginar els qui no encaixen en uns certs estàndards. El Papa Francesc, en la seva encíclica *Laudato si'*, va parlar de la “societat del descart”, on les persones que no compleixen amb les expectatives socials són excloses i rebutjades. Les persones sense llar es troben en l'epicentre d'aquesta exclusió, sent un dels grups més afectats per aquesta realitat.

Per combatre els efectes de la “societat del descart”, cal reconèixer la dignitat de les persones sense llar i promoure la seva

inclusió. Això implica polítiques públiques que els proporcionin habitatge, accés a serveis de salut, suport emocional, oportunitats laborals i una cultura de respecte, abordant no només la pobresa econòmica o la falta d'habitatge, sinó també la vulneració més profunda dels seus drets humans.

A Caritas Menorca, mitjançant els projectes de Pisos Socials i d'Acompanyament en Drets, es pretén acompanyar les persones en situació de risc d'exclusió residencial perquè tinguin cobertes les necessitats bàsiques, encara que sigui de manera temporal i transitòria. Disposam de 22 places

residencials, que han estat ocupades per 24 persones en el transcurs d'aquest any, amb perfils ben diferents, però predomina el de mares amb fills.

La majoria de les persones residents prolonguen la seva estada al pis, tot i haver finalitzat el seu itinerari, a causa de les dificultats per trobar una alternativa adequada al mercat residencial extern que s'ajusti a les seves necessitats i capacitat. D'altra banda, el servei d'atenció bàsica a persones en situació de carrer ha estat utilitzat per 56 persones, que han fet ús del servei de dutxes i bugaderia ubicat a les seus de Caritas Diocesana a Maó i Ciutadella.

Cada persona té una història per contar i un valor que aportar a la societat. El nostre repte és ajudar-les a recórrer el seu camí, oferint-los oportunitats i escoltant les seves veus. Només així, podrem construir una societat més justa i compassiva, capaç d'afrontar els desafiaments que afecten els més vulnerables.

Com va dir una persona participant en els projectes de Caritas: “Als qui intenten treure les persones del carrer, continuïn confiant. Déu posa persones en el camí per a ser ajudades i per a ajudar”.

¡Buen Camino!

Caritas Menorca

Fent camí cap al Jubileu 2025

El 13 d'octubre, a les dependències del Santuari de la Mare de Déu del Toro, es va presentar el viatge de peregrinació diocesana a Roma. Aquesta peregrinació es farà amb motiu del Jubileu 2025.

Durant el pròxim Jubileu es commemorarà un aniversari molt significatiu per a tots els cristians. Es compliran 1.700 anys de la celebració del primer gran Concili ecumènic de Nicea. Com ens recorda el Sant Pare, “l'Any jubilar podrà ser una oportunitat perquè tots els batejats, cadascun amb el seu propi carisma i ministeri, siguin corresponsables, perquè per la multiplicitat de signes d'esperança testimoniiïn la presència de Déu

al món.”

El bisbe Gerard presidirà aquesta peregrinació diocesana que es farà del 25 de febrer al 2 de març de l'any 2025. En la presentació, el Bisbe va expressar el seu desig que hi participin fidels de totes les parròquies de Menorca, i va explicar que aquest viatge és una oportunitat per a seguir caminant tots junts amb esperança.

Durant aquesta peregrinació a Roma es visitaran les 4 basíliques majors, el Vaticà, les catacumbes de sant Calixt, es participarà a l'Audiència del Papa Francesc, es farà un re-

Bisbat de Menorca

corregut cultural per Roma, entre d'altres activitats. Les persones interessades trobaran més informació a les parròquies i també es poden apuntar directament a les oficines de viatges Magon fins al 14 de novembre. Hi queden poques places.

Diumenge XXX de Durant l'Any

Creure fa veure,
pregar i actuar

Lectura del llibre del profeta Jeremies

31, 7-9

Això diu el Senyor: "Cridau d'alegria, celebrau la sort de Jacob, la primera de les nacions, proclamau que el Senyor ha salvat el seu poble, la resta d'Israel! Jo els faré venir del país del Nord, els reuniré des de l'extrem de la terra. Tots hi seran: cecs, coixos, mares que crien; tornarà una gentada immensa. Havien sortit plorant i els faré tornar consolats. Els conduiré als rierols d'aigua, per un camí suau, sense entrebancs. Perquè jo som un pare per a Israel, i Efraïm és el meu fill gran."

Salm responsorial 125

R: És magnífic el que el Senyor fa a favor nostre, amb quin goig ho celebren!

Lectura de la carta als cristians
hebreus

5, 1-6

Els grans sacerdots, presos d'entre els homes, són destinats a representar els homes davant Déu, a oferir-li dons i víctimes pels pecats. No els és difícil de ser indulgents amb els qui pequen per ignorància o per error, perquè ells mateixos experimenten per totes bandes les seves pròpies flaqueses. Per això necessiten oferir sacrificis pels seus pecats igual que pels pecats del poble. I ningú es pot apropiari l'honor de ser gran sacerdot: és Déu qui els crida, com va cridar Aharon. Tampoc Crist no s'atribuí a ell mateix la glòria de ser gran sacerdot, sinó que la hi ha donada aquell qui li ha dit: "Ets el meu Fill, avui t'he engendrat." I en un altre indret diu: "Ets sacerdot per sempre com ho fou Melquisedec."

Lectura de l'evangeli segons sant Marc

10, 46-52

En aquell temps Jesús sortí de Jericó amb els seus deixebles i amb molta gent. Devora el camí hi havia assegut, demanant caritat, un cec que es deia Bar-Timeu. Quan sentí que passava Jesús de Natzaret, començà a cridar: "Fill de David, Jesús, compadiu-vos de mi." Tothom el renyava per fer-lo callar, però ell cridava encara més fort: "Fill de David, compadiu-vos de mi." Jesús s'aturà i digué: "Cridau-lo." Ells criden el cec i li diuen: "Anima't i vine, que et crida." El cec tirà la capa, s'aixecà d'una revolada, i anà cap a Jesús. Jesús li preguntà: "¿Què vols que et faci?" Ell respon: "Rabuni, feis que hi vegi." Jesús li diu: "Ves, la teva fe t'ha salvat." A l'instant hi va veure, i el seguia camí enllà.

Lectura del libro de Jeremías 31, 7-9

Así dice el Señor: «Gritad de alegría por Jacob, regocijaos por la flor de los pueblos; proclamad, alabad y decid: "¡El Señor ha salvado a su pueblo, ha salvado al resto de Israel!" Los traeré del país del norte, los reuniré de los confines de la tierra. Entre ellos habrá ciegos y cojos, lo mismo preñadas que paridas: volverá una enorme multitud. Vendrán todos llorando y yo los guiaré entre consuelos; los llevaré a torrentes de agua, por camino llano, sin tropiezos. Seré un padre para Israel, Efraim será mi primogénito».

Salmo responsorial 125

R: El Señor ha estado grande con nosotros, y estamos alegres.

Lectura de la carta a los Hebreos

5, 1-6

Todo sumo sacerdote, escogido de entre los hombres, está puesto para representar a los hombres en el culto a Dios: para ofrecer dones y sacrificios por los pecados. Él puede comprender a los ignorantes y extraviados, porque también él está sujeto a debilidades. A causa de ella, tiene que ofrecer sacrificios por sus propios pecados, como por los del pueblo. Nadie puede arrogarse este honor sino el que es llamado por Dios, como en el caso de Aarón. Tampoco Cristo se confirió a sí mismo la dignidad de sumo sacerdote, sino que la recibió de aquel que le dijo: «Tú eres mi Hijo: yo te he engendrado hoy», o, como dice en otro pasaje: «Tú eres sacerdote eterno, según el rito de Melquisedec».

Lectura del santo Evangelio

según san Marcos

10, 46-52

En aquel tiempo, al salir Jesús de Jericó con sus discípulos y bastante gente, un mendigo ciego, Bartimeo (el hijo de Timeo), estaba sentado al borde del camino, pidiendo limosna. Al oír que era Jesús Nazareno, empezó a gritar: «Hijo de David, Jesús, ten compasión de mí.» Muchos lo increpaban para que se callara. Pero él gritaba más: «Hijo de David, ten compasión de mí.» Jesús se detuvo y dijo: «Llamadlo». Llamaron al ciego, diciéndole: «Ánimo, levántate, que te llama». Soltó el manto, dio un salto y se acercó a Jesús. Jesús le dijo: «¿Qué quieres que te haga?». El ciego le contestó: «Rabuni, que recobre la vista». Jesús le dijo: «Anda, tu fe te ha salvado». Y al momento recobró la vista y lo seguía por el camino.

La curació de Bartimeu ens revela la missió de Crist: ha vingut a curar-nos de les nostres cegueses morals i espirituals.

El fill de Timeu, -cosa molt rara, l'Evangeli ha conservat el nom del cec- no havia emprat els seus ulls. Així, ell veia clar a l'interior. Ell ha vist millor que tots els altres la identitat messiànica de Jesús de Natzaret: «Fill de David, Jesús, compadiu-vos de mi!». Crida la seva fe: Rabuni -el nom que Maria Magdalena dona a Jesús ressuscitat- que hi vegi!

Creure és una mirada interior que permet entreveure la presència i la proximitat amorosa de Déu, el que no exclou foscors i recerques enmig de dubtes.

La nostra mirada interior és a vegades tan opaca que no entrellucam la presència del Senyor al nostre costat. Hi ha una cosa encara més greu: portam en el nostre interior imatges que desfiguren el rostre de Déu. Tenim necessitat d'una curació de mirada.

La pregària de Bartimeu és un crit vers Jesús de Natzaret, Llum del món, que passa per la seva vida. La seva súplica s'eleva a pesar de les consignes de silenci que li voldrien imposar: cridava encara més fort: «Fill de David, compadiu-vos de mi».

Aquest crit ha estat conservat en les Esglésies d'Orient que en fa la pregària del cor; repetida sens parar acompassada amb la respiració esdevé comunió amb Déu.

Diguem com pregues, jo et diré com creus! La manca de temps, les preocupacions, els entreteniments i, sobretot, la feblesa de la nostra fe esgoten en nosaltres les fonts de la pregària... Encara que sigui silenciosa, la pregària és un crit d'alegria o de pena, de sofriment o confiança, d'aliança o d'acció de gràcies.

Els gestos de Bartimeu són simbòlics d'un canvi, d'una conversió, ell ha tirat el seu mantell que protegia la seva immobilitat de captaire. De pregadéu. Canvia de pell, canvia de vida; aixecant-se... corre cap a Jesús...el seguia pel camí. Aquest camí és el de la pujada a Jerusalem, la de Pasqua. Bartimeu és molt més que un curat; salvat, mobilitzat, es converteix en deixeble.

La fe no és la possessió tranquil·la de certes confortables. El creient autèntic no és un mans aplegades! Creure és una dinàmica que fa aixecar-se, pigar bot, córrer cap a Jesús i cap als altres.

Un cristià cridat a implicar la seva fe, en les realitats humanes, els reptes de cada dia; tot és lloc d'encarnació de l'Evangeli.

Josep Sastre

LECTURES DE LA
MISSA DIÀRIASalm de la
2ª Setmana

DI. 28: Sants Simó i Judes, apòstols (F): Ef 2, 19-22 / Sal 16 / Lc 6, 12-19.

Dt. 29: Fèria: Ef 5, 21-33 / Sal 127 / Lc 13, 18-21

Dc. 30: Fèria: Ef 6, 1-9 / Sal 144 / Lc 13, 22-30.

Dj. 31: Fèria: Ef 6, 10-20 / Sal 143 / Lc 13, 31-35.

Dv. 1: Tots Sants (S): (S): Ap 7, 2-4. 9-14 / Sal 23 / Ijo 3, 1-3 / Mt 5, 1-12a.

Ds. 2, Commemoració de tots els Fidels

Difunts: Les lectures es poden escollir del Ritual d'exèquies, del Leccionari del santoral o del Leccionari per a misses diverses.

Dg. 3: XXXI de Durant l'Any: Dt 6, 2-6 / Sal 17 / He 7, 23-28 / Mc 12, 28b-34.

ressò de la Paraula, pregària i jubileu

TOTS SANTS (4)

Dia 1 de novembre és la bella i solemne festa de Tots Sants que celebra l'amor, la comunió-comunicació i oració del cel i la terra. La santedat de Déu ens envolta a tots. **"A imatge i semblança els va crear"**. Déu és la realitat originària de tot. Ell és el centre de totes les coses i de nosaltres mateixos. Filles i fills de Déu plenament identificats amb la santedat del Pare. Déu ens convida a ser sants: **"Sigueu Sants, perquè jo sóc sant"**.

Les Benaurances del Regne són el mirall de la santedat de Déu, del seu amor i bondat; són la identitat cristiana a viure. L'Església universal es recrea proclamant la felicitat de la santedat, perquè també avui hi ha persones bones, humils, pobres, compassives, perseguides per causa de la justícia, constructores de la pau, sofrents i nets de cor. La santedat ens envolta a tots. No només són sants els que estan canonitzats oficialment, sinó tots els que busquem viure com va viure Jesús que **"passà fent el bé"**.

El nostre món en conflicte necessita el testimoni de la santedat de tots, que es manifesta en actituds de pau, justícia i alegria. Tot l'Evangeli i la vida cristiana queden resumits en les Benaurances del Regne. Sants i santes del cel i la terra irradiant la llum del Ressuscitat. Tots plegats som l'esperança d'un món en plenitud d'amor i llibertat. Ser amb el nostre actuar una eucaristia vivent a imitació de Jesús. Partir-nos i repartir-nos com a pa de Déu perquè el món visqui santament, a gust de Déu.

Anna Seguí Martí

plomes del periodisme catòlic 44

Joan Febrer Rotger

Fill de Jaume Febrer Pons, a qui hem fet desfilar en aquesta sèrie com a director de *Nuestro Hogar* de Ferreries, i de Margarita Rotger. Va néixer en aquesta localitat el 2 de gener de 1944, en el si d'una família ben popular, per com provenia de Jaume Febrer des Molí de Vent, també identificada com els antics Febrer de Son Bell-Lloch.

Fou la vida parroquial de Sant Bartomeu allò que l'introduí a la vida cristiana des de petit. El 19 de novembre de 1967 rebé l'orde del presbiterat de mans del bisbe d'Eivissa Mns. Francesc Planas i Muntaner, per com la diòcesi menorquina es trobava en seu vacant. Val a dir, tot passant, que Mns. Planas fou una de les primeres personalitats episcopals a adonar-se dels canvis socials i espirituals que ja començava a produir el turisme a les Balears. També va tenir relacions amb els mitjans informatius illencs, ja que va

Joan Febrer Rotger, prevere i exdirector del Full Dominical

ser impulsor de Ràdio Popular, alhora que es va convertir en conegut articulista a través de *Correo de Mallorca*.

El compromís de Febrer amb un estrenat *Full Dominical* (3-10-1982), havia començat amb el seu primer director, Gabriel Pons Olives, amb qui cooperava setmanalment. Després d'aquest, Febrer s'hi posà al capdavant el 1985, fins que hi fou rellevat el 26 de setembre 1999, entrats ja en l'episcopat de Mns. Xavier Ciuraneta. En paral·lel, el seu compromís i fe religiosa fan que, encara ara, mantengui col·laboracions articulístiques constants al diari Menorca, i en particular dins la sèrie *"Raons d'Esperança"*.

Miquel Àngel Limón Pons

l'entrevista a:

EMILI MARCOS SOUTO

Emili Marcos Souto és prevere salesià al Centre Salesià Calós de Ciutadella. Amb motiu dels 125 anys de la arribada dels salesians a Ciutadella, li feim unes preguntes.

Emili: Què suposa la presència d'aquests 125 anys dels salesians a Ciutadella?

-Una gran alegria i satisfacció per tots aquests anys. Per tota la feina feta. Per tantes persones que han col·laborat, tant salesians com ciutadellencs i ciutadellenques, que han contribuït que aquesta feina es fes bé. També respecte i admiració per totes aquestes persones. Celebrar els 125 anys és com un homenatge a tots ells. I, finalment, un repte, el de ser capaços de prendre el relleu i continuar amb fidelitat el llegat que ens han deixat, però també amb innovació i creativitat per respondre a les necessitats pastorals que es presenten avui.

Què han aportat i aporten a la societat menorquina?

-Si Don Bosco parlava de que la finalitat del seu sistema preventiu era formar *"honrats ciutadans i bons cristians"*, jo crec que la presència salesiana a Ciutadella ha estat una encarnació concreta d'això. Quants infants, adolescents i joves en els que la seva estada a Calós ha plantat la llavor dels valors humans a través de l'estudi, l'esport, la música, el teatre, l'esperit de família en el que han crescut. I en molts d'ells també han tingut ocasió d'omplir el seu esperit amb una fe senzilla, del dia a dia, però compromesa, a través d'eucaristies, recessos, convivències, grups de fe, la devoció a Maria Auxiliadora i l'admiració per Don Bosco? Molts d'ells ara són aquelles bones persones i cristians compromesos.

Quins canvis s'han donat dins aquests 125 anys?

-L'Obra Salesiana va ser una llavor plantada per Don Federico Pareja, i que amb l'arribada dels salesians va anar creixent. Ara hi ha uns organismes i equips més consolidats i una planificació més estricta. De fet, l'han afectat els mateixos canvis que ha tingut la societat, l'església i la Congregació Salesiana.

Com celebraran aquesta efemèride?

-Serà tot un any amb una oferta àmplia d'activitats de tota casta. En elles s'ha volgut implicar a tots els àmbits i sectors de la casa, perquè sigui un aniversari de tots. Ho farem amb sentit d'agraïment a Déu i a Maria Auxiliadora perquè també aquí es palpa, com va dir Don Bosco, que *Ella ho ha fet tot*. I, a més a més, pensant no en mirar al passat, sinó també al futur, encarnant el lema de tots els salesians d'Espanya, *Som futur*. Calós no és només un passat sinó que *Som futur*.

Toni Olives Camps

Agenda

✍ Horaris misses Tots Sants als cementeris i esglésies

MAÓ: Ermita de la Mare de Déu de Gràcia, dies 1 i 2, missa a les 8.30 h.

FERRERIES: Dia 2, missa al Cementiri a les 10 h.

CIUTADELLA, Esglésies dels Cementeris Vell i Nou: Dies 1 i 2 pregària del Rosari a les 15.30 h i missa a les 16 h.

ES CASTELL: Dia 1, missa al Cementiri a les 16 h.

SANT LLUÍS: Dia 1, missa al Cementiri a les 16.30 h.

SANT CLIMENT: Dia 1, pregària al Cementiri a les 16.30 h.

ALAIOR: Dia 1, celebració de la Paraula al Cementiri a les 17 h.

Dia 2 missa a les 19 h a la parròquia.

ES MERCADAL: Dia 2, missa al Cementiri a les 11.30 h.

FORNELLS: Dia 2, missa al Cementiri a les 10 h.

ES MIGJORN GRAN: Dia 2, pregària a les 10 h al Cementiri. I, a les 12 h, missa a l'església de Sant Cristòfol.

✍ Culto extraordinario a Maria Santíssima de la Misericòrdia

50 aniversari de la parroquia de Sant Antoni Abat de Maó:

-2 de noviembre, a las 17 h, Misa por los fieles difuntos. A las 18.30 h Santo Rosario público por las calles del barrio.

-3 de noviembre solemne besamanos de María Santísima en la parroquia de Sant Climent, y celebración de la misa a las 12 h.

✍ Tiempo para Dios

El jueves 31 de octubre entre las 19 y las 20 h, en la parroquia de San Rafael, en Ciutadella, el Carmelo Misionero Seglar ofrece compartir un rato de oración y silencio ante el Señor.

✍ Pregària contemplativa

Dissabte 2 de novembre pregària contemplativa, a les 18 h, a l'església de Santa Clara, a Ciutadella.

Notícies nostres

La pregària dels nostres preveres

El 9 d'octubre va tenir lloc, al Santuari de la Mare de Déu del Toro, el primer recés d'aquest curs per als preveres de Menorca. Cada mes es trobaran per a viure una estona de pregària i reflexió a partir del llibre "La oración nos sintoniza con Dios". Aquest recés va ser dirigit pel prevere mallorquí Joan Bauzá, que va transmetre la necessitat que el prevere dediqui quotidianament un temps generós a la pregària, com a part integrant de la seva missió evangelitzadora.

Bisbat de Menorca

La iniciació cristiana, un procés d'acompanyament

El 12 d'octubre, dia de la festa de la Mare de Déu del Pilar, es va celebrar a la parròquia de Sant Martí des Mercadal la trobada diocesana de formació dels catequistes. Es va comptar amb la participació d'Imma Farré i Constantino, que treballa al Bisbat de Solsona, a la Unitat Pastoral Parroquial de Mollerussa.

En la seva ponència va destacar la importància que

la catequesi porti als infants, joves, adults i famílies a l'encontre amb Crist de cor a cor, i de personalitzar el procés d'acompanyament amb cada catequizat. Els mètodes i les dinàmiques que es fan a la catequesi són necessaris però, per damunt de tot, és fonamental una comunitat de base creient. També és essencial trobar espais de pregària en la catequesi, per a tenir un diàleg personal amb Déu.

Imma va destacar que el catequista ha de ser part visible de la comunitat cristiana a la qual pertany. Com ens recorda el Papa Francesc, ser catequista és una vocació; el catequista ha de transmetre l'experiència d'una trobada amb Jesucrist ressuscitat. "Els catequistes estan cridats a ser la carta de Déu escrita en el cor d'aquells que Ell mateix ha posat en el seu camí", va manifestar. Finalment, el bisbe Gerard va presidir la celebració d'enviament dels catequistes i va agrair a tots els catequistes la seva entrega en la transmissió de la fe.

Bisbat de Menorca

Anima't a formar part de Vida Creixent

Què feim? Ens alegrem de trobar-nos, ens contem les nostres experiències viscudes i miram com ho podem fer per ser millors i agradar a Déu. Cercam com podem encarar el final de la nostra vida per viure-la amb il·lusió i sense perdre la confiança en el nostre Pare. Ens animam a no perdre mai l'esperança i aprofitar el temps que ens resta de vida: és curta i s'ha d'aprofitar

visquent feliços, ajudant als nostres, la família i la parròquia.

Quins objectius tenim? Fer una vida activa en la família, la societat i l'Església. Tots tenim una missió, que és cultivar la nostra existència i ajudar a

tothom; que se'ns escolti, se'ns respecti i que els altres s'interessin per tot allò que hem après amb el pas dels anys: *l'experiència és la mare de la ciència*. Tots podem ajudar, encara que sigui només amb les nostres oracions.

Ara és l'hora dels majors, som majoria, som més quantitat que no els adults, per tant, hem de saber viure amb esperança, optimisme, alegria i felicitat;

aquest és el títol del temari que treballarem en aquest curs per a cultivar la nostra amistat i l'apostolat. Esteim oberts a tothom, a totes aquelles persones majors que no se sentin vells.

Antoni Vidal

Bisbat de Menorca